

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

_____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА СПІВПРАЦІ ЗДО З РОДИНАМИ

Галузь знань _____ 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність _____ 012 Дошкільна освіта

Факультет _____ Педагогічний

Робоча програма «Теорія та методика співпраці ЗДО з родинними» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта. «28» серпня 2019 р. – __ с.

Розробники:

Борин Галина Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти.

Протокол від «28» серпня 2019 р. № 1

Завідувач кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

_____ (Лисенко Н.В.)

«28» серпня 2019 р.

Схвалено науково-методичною радою факультету.

Протокол від «28» серпня 2019 р. № 1

«28» серпня 2019 р.

Голова _____ (Кондур О.С.)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 01 Освіта /Педагогіка	За вибором	
	Напрямок підготовки 012 Дошкільна освіта		
Змістових модулів – 3	Дошкільна освіта за першим (бакалаврським) рівнем	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – не передбачено		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		7-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший (бакалаврський)	Лекції	
		12 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	6 год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		60 год.	78 год.
Індивідуальні завдання: __ год.			
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 43%:67%

для заочної форми навчання – 13%: 87%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета викладання дисципліни: ознайомлення студентів із сучасним станом проблем взаємодії професійних педагогів із батьками дітей дошкільного віку; з особливостями організації та етапами просвітницько-консультативної діяльності; формами й методами організації взаємодії професійних педагогів із батьками вихованців; вивчення нормативно-правового та функціонального забезпечення підготовки майбутніх педагогів до роботи з батьками дітей раннього віку; формування особистісно-професійних якостей майбутніх фахівців.

Під час вивчення курсу студентові належить опанувати відповідною сукупністю знань, умінь та навичок, а саме:

Студент повинен знати:

- зміст, організаційні форми й методи роботи з батьками та родинами;
- методи педагогічного керівництва педагогічною просвітою батьків вихованців;
- основні положення правового забезпечення з питань виховання та розвитку, соціального захисту дітей в умовах сім'ї.

уміти:

- аналізувати й критично осмислювати результати взаємодії педагог–батьки–дитина;
- здійснювати диференційований та індивідуальний підхід до родин вихованців;
- забезпечувати діагностичне обстеження сім'ї, аналізуючи рівень знань, умінь і навичок у напрямі сформованості педагогічної культури батьків дітей дошкільного віку;
- планувати просвітницько-консультативну діяльність;
- доводити власну точку зору з приводу необхідності й можливості розв'язання конкретних навчально-виховних завдань;

- володіти засобами впливу на батьків для покращення якості сімейного виховання;
- удосконалювати знання, вміння, навички, розвивати особистісно-професійні якості, використовуючи в діяльності з батьками доробки передового педагогічного досвіду.

Сукупність завдань, що постають в процесі професійної підготовки студентів, також спрямовано на вдосконалення майбутнього педагога шляхом його самостійної роботи.

Здобувач освіти оволодіває такими компетентностями:

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Результати навчання

ПР-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вплив сім'ї на виховання дитини дошкільного віку

Тема 1. Батьківський всеобуч у дослідженнях українських і зарубіжних учених-педагогів.

Народне дитинознавство про виховання малих дітей.

Ф.Фребель про роль батьків у вихованні дітей.

Робота з батьками дітей раннього віку за рубежом. Учені-педагоги про виховання дитини в родині.

Тема 2. Роль сім'ї в розвитку дитини.

Сучасна сім'я та її роль у вихованні дитини.

Психолого-педагогічні засади родинного виховання.

Функції сучасної родини та їх вплив на розвиток дитини дошкільного віку.

Актуальні проблеми сучасної сім'ї.

Тема 3. Методи вивчення сім'ї.

Зміст і шляхи формування педагогічної культури батьків.

Принципи та методи роботи вихователів ДНЗ з батьками.

Форми роботи з батьками, їх зміст, організація і методика проведення.

Умови ефективності формування основ педагогічної культури сім'ї.

Змістовий модуль 2. Проблеми сучасного виховання в українській сім'ї

Тема 4. Просвітницько-консультативна робота педагога з формування основ педагогічної культури в батьків дітей дошкільного віку.

Особливості роботи педагога з різними типами сімей.

Проблеми взаємодії родинного та суспільного виховання.

Причини батьківських помилок у вихованні дітей та шляхи оптимізації співпраці з педагогами.

Тема 5. Керівництво педагогічною просвітою батьків.

Особливості роботи педагога з різними типами сімей.

Проблеми взаємодії родинного та суспільного виховання.

Причини батьківських помилок у вихованні дітей та шляхи оптимізації співпраці з педагогами.

Тема 6. Методика педагогічної взаємодії ДНЗ з батьками вихованців

Педагогічна культура сучасної молодшої сім'ї.

Поняття „Молода сім'я”.

Формування педагогічної культури молодих батьків.

Організація та методичні аспекти роботи педагога з підготовки батьків до виховання дітей.

Змістовий модуль 3. Педагогічна культура сучасної сім'ї

Тема 7. Педагогічна культура сім'ї

Педагогічна культура сучасної молодшої сім'ї.

Поняття „Молода сім'я”.

Формування педагогічної культури молодих батьків.

Організація та методичні аспекти роботи педагога з підготовки батьків до виховання дітей.

Тема 8. Формування основ педагогічної культури у батьків дітей дошкільного віку

Форми роботи педагогічного працівника з батьками дітей.

Педагогічна культура сучасної родини.

Педагогічні проблеми молодшої сім'ї.

Педагогічні ситуації і задачі в роботі із сучасною сім'єю.

Тема 9. Консультування сім'ї.

Теоретичні засади консультування сім'ї.

Поняття про консультування сім'ї.

Етапи та особливості консультування сімей різних типів.

Тема 10. Етика у взаємодії педагога із сім'єю.

Поняття про етику взаємодії педагога із сім'єю.

Морально-етичні норми в поведінці педагога-консультанта.

Культура професійного педагогічного спілкування з батьками вихованців.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	ус бо го	у тому числі					у сьог о	у тому числі				
		л	п	л а б	ін д	с.р.		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Вплив сім'ї на виховання дитини дошкільного віку												
Тема 1. Батьківський всеобуч у дослідженнях українських і зарубіжних учених-педагогів.	8	2	2			4	6	-	-			6
Тема 2. Роль сім'ї в розвитку дитини.	8	2	2			4	10	2	2			6
Тема 3. Методи вивчення сім'ї	8	2	2			4	8	2	2			6
Разом за змістовим модулем 1	24	6	6			12	24	4	4			18
Змістовий модуль 2. Проблеми сучасного виховання в українській сім'ї												
Тема 4. Просвітницько-консультативна робота педагога з формування основ педагогічної культури в батьків дітей дошкільного віку.	8	2	2			4	6	2	2			10
Тема 5. Керівництво педагогічною	8	2	2			4	6					10

просвітою батьків.											
Тема 6. Методика педагогічної взаємодії ЗДО з батьками вихованців	8	2	2			4	6				10
Разом за змістовим модулем 2	24	6	6			12	18		2		30
Змістовий модуль 3. Педагогічна культура сучасної сім'ї											
Тема 7. Педагогічна культура сім'ї	4		2			4	7				4
Тема 8. Формування основ педагогічної культури у батьків дітей дошкільного віку	4		2			4	7				4
Тема 9. Консультування сім'ї.	4		2			4	7				4
Тема 10. Етика у взаємодії педагога із сім'єю.	4					4	7				4
Разом за змістовим модулем 3	24		8			24	28				28
Усього годин	90	12	18			60	90	6	6		78

6. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Батьківський всеобуч у дослідженнях українських і зарубіжних учених-педагогів.	2
2	Тема 2. Роль сім'ї в розвитку дитини.	2
3	Тема 3. Методи вивчення сім'ї.	2
Змістовий модуль 2. Проблеми сучасного виховання в українській сім'ї		
4	Тема 4. Просвітницько-консультативна робота педагога з формування основ педагогічної культури в батьків дітей дошкільного віку.	2
5	Тема 5. Керівництво педагогічною просвітою батьків.	2
6	Тема 6. Методика педагогічної взаємодії ЗДО з батьками вихованців	2
7	Тема 7. Педагогічна культура сім'ї	2
8	Тема 8. Формування основ педагогічної культури у батьків дітей дошкільного віку	2
9	Тема 9. Консультування сім'ї.	2
10	Тема 10. Етика у взаємодії педагога із сім'єю.	

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 2. Роль сім'ї в розвитку дитини.	2
2	Тема 3. Методи вивчення сім'ї.	2
3	Тема 4. Просвітницько-консультативна робота педагога з формування основ педагогічної культури в батьків дітей дошкільного віку.	2

8. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Вплив сім'ї на виховання дитини дошкільного віку		
1	Тема 1. Батьківський всеобуч у дослідженнях українських і зарубіжних учених-педагогів.	4
2	Тема 2. Роль сім'ї в розвитку дитини.	4
3	Тема 3. Методи вивчення сім'ї.	4
Змістовий модуль 2. Проблеми сучасного виховання в українській сім'ї		
4	Тема 4. Просвітницько-консультативна робота педагога з формування основ педагогічної культури в батьків дітей дошкільного віку.	4
5	Тема 5. Керівництво педагогічною просвітою батьків.	4
6	Тема 6. Методика педагогічної взаємодії ЗДО з батьками вихованців	4
Змістовий модуль 3. Педагогічна культура сучасної сім'ї		
7	Тема 7. Педагогічна культура сім'ї	4
8	Тема 8. Формування основ педагогічної культури у батьків дітей дошкільного віку	4
9	Тема 9. Консультування сім'ї.	4
10	Тема 10. Етика у взаємодії педагога із сім'єю.	4
	Разом	60

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Вплив сім'ї на виховання дитини дошкільного віку		
1	Тема 1. Батьківський всеобуч у дослідженнях українських і зарубіжних учених-педагогів.	6
2	Тема 2. Роль сім'ї в розвитку дитини.	6

3	Тема 3. Методи вивчення сім'ї.	6
Змістовий модуль 2. Проблеми сучасного виховання в українській сім'ї		
4	Тема 4. Просвітницько-консультативна робота педагога з формування основ педагогічної культури в батьків дітей дошкільного віку.	10
5	Тема 5. Керівництво педагогічною просвітою батьків	10
6	Тема 6 Методика педагогічної взаємодії ЗДО з батьками вихованців	10
Змістовий модуль 3. Педагогічна культура сучасної сім'ї		
7	Тема 7. Педагогічна культура сім'ї	4
8	Тема 8. Формування основ педагогічної культури у батьків дітей дошкільного віку	4
9	Тема 9. Консультування сім'ї.	4
10	Тема 10. Етика у взаємодії педагога із сім'єю.	4
	Разом	78

9. Індивідуальні завдання

Орієнтовна тематика рефератів

Українське дитинознавство й сучасне сімейне виховання.

Роль сім'ї у формуванні особистості дитини з раннього віку.

Формування батьків як педагогів.

Роль батька у формуванні особистості дитини.

Проблеми формування педагогічної культури сучасних батьків.

Трудове виховання в умовах родини.

Моральне виховання в умовах родини.

Фізичне виховання в умовах родини.

Статеве виховання в умовах родини.

Робота з батьками в сільській місцевості.

Методи вивчення сім'ї.

Авторитет батьків і його вплив на розвиток особистості дитини.

Особливості роботи педагога з неблагополучними сім'ями.

Майбутня особистість і морально-психологічний клімат сучасної родини.

Педагогічна просвіта батьків за рубежом.

Дидактичні та рольові ігри в системі професійної підготовки педагога до роботи з батьками дітей раннього віку.

Вплив рольових ігор на розвиток особистості майбутнього педагога.

Навчально-дослідницькі завдання

Батьківський всеобуч у дослідженнях українських і зарубіжних учених-педагогів.

Складіть анотацію на працю Й. Песталоцці «Книга для матерів». порадник для матерів, як їм навчати своїх дітей спостерігати і говорити».

Роль сім'ї в розвитку дитини. Складіть картотеку публікацій про роль сім'ї у формуванні особистості дитини з раннього віку за результатами сучасних

Просвітницько-консультативна робота педагога з формування основ педагогічної культури в батьків дітей дошкільного віку.

Укладіть перелік найпоширеніших помилок сучасних молодих батьків у

<p>Керівництво педагогічною просвітою батьків.</p> <p>Напишіть твір-есе на тему: «Консультацію на яку тему і в якого педагога минувшини (сучасності) я б хотіла отримати стосовно виховання та розвитку своєї дитини. (своєї майбутньої дитини)»</p>
<p>Методика педагогічної взаємодії ЗДО з батьками вихованців</p> <p>Напишіть твір-есе на тему: «Дитина-дзеркало сім'ї»</p>
<p>Педагогічна культура сім'ї Скласти картотеку публікацій про проблеми сучасної молоді сім'ї, які впливають на формування особистості дитини з раннього віку.</p>
<p>Формування основ педагогічної культури у батьків дітей дошкільного віку</p> <p>Охарактеризуйте основні джерела розвитку професійної етики педагога.</p>
<p>Консультування сім'ї.</p> <p>Випишіть 8 – 10 прислів'їв про традиції родинного виховання.</p> <p>Охарактеризуйте основні аспекти родинного виховання праці</p> <p>В. Сухомлинського «Батьківська педагогіка».</p>
<p>Складіть картотеку публікацій про роль сім'ї у формуванні особистості дитини дошкільного віку за результатами сучасних досліджень.</p>
<p>Підготуйте 4–6 ситуацій взаємодії батьків з їх дітьми. Дайте їх методичну оцінку. Розробіть сценарій семінару-практикуму з підвищення педагогічної культури батьків дітей дошкільного віку.</p>
<p>Розробити зміст тренінгового заняття для роботи з батьками та навчально-методичні матеріали до нього. Тему узгодити з викладачем.</p>
<p>Розробіть тематику консультацій для батьків стосовно виховання та розвитку дітей дошкільного віку.</p>

10. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни доцільно використовувати такі методи:

а) розповідь – передбачає оповідну, описову форму розкриття навчального матеріалу з метою спонукання студентів до створення в уяві певного образу;

б) пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого педагог розкриває сутність певного явища, закону, процесу, ґрунтується на використанні попереднього досвіду студентів;

в) бесіда передбачає використання попереднього досвіду студентів за допомогою діалогу щодо усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних.

г) спостереження – передбачає сприймання певних явищ, процесів у навчальному середовищі без втручання у ці явища і процеси.

д) практична робота – спрямована на використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань.

За рівнем самостійної розумової діяльності у процесі оволодіння знаннями з дисципліни доцільно використовувати також вказані нижче методи:

- проблемний виклад – передбачає створення викладачем проблемної ситуації, допомогу студентам у виділенні та «прийнятті» проблемного завдання;
- частково-пошуковий метод включає студентів у пошук шляхів, прийомів і засобів розв'язання пізнавального завдання;
- дослідницький метод – спрямований на включення студентів у самостійне розв'язання пізнавального завдання.

Інноваційні та нетрадиційні методи роботи: навчально-дидактичні ігри, диспути, розвивально-стимульовані вправи, есе:

Тема 1. Батьківський всеобуч у дослідженнях українських і зарубіжних учених-педагогів.

Розвивально-стимульовальна вправа «Лист самому собі».

Тема 2. Роль сім'ї в розвитку дитини.

Розвивально-стимульовальна вправа «Сліпий і провідник» (рекомендуємо проводити до початку опрацювання теми).

Диспут на тему: «Жінки краще виконують батьківські функції, аніж чоловіки» (рекомендуємо проводити перед опрацюванням третього питання).

<p>Тема 3. Методи вивчення сім'ї.</p> <p>Розвивально-стимулювальна вправа «Асоціації» (рекомендуємо проводити після опрацювання першого питання).</p>
<p>Тема 4. Просвітницько-консультативна робота педагога з формування основ педагогічної культури в батьків дітей дошкільного віку.</p> <p>Розвивально-стимулювальна вправа «Козацький стілець» (рекомендуємо проводити після опрацювання першого питання).</p> <p>Аналіз педагогічних ситуацій.</p> <p>Розробка форм роботи з батьками.</p>
<p>Тема 5. Керівництво педагогічною просвітою батьків.</p> <p>Розвивально-стимулювальна вправа «Гривня» (рекомендуємо проводити після опрацювання першого питання).</p> <p>Диспут на тему «Чи може педагог впливати на морально-психологічний клімат сучасної родини?»</p>
<p>Тема 6. Методика педагогічної взаємодії ЗДО з батьками вихованців.</p> <p>Розвивально-стимулювальна вправа «Чарівне яблуке» (рекомендуємо проводити після опрацювання першого питання).</p> <p>Рольова гра «Консультування».</p>
<p>Тема 7. Педагогічна культура сім'ї.</p> <p>Написання ЕСЕ на задану тему.</p> <p>Розробка консультативних пам'яток для батьків.</p>
<p>Тема 8. Формування основ педагогічної культури у батьків дітей дошкільного віку .</p> <p>Перегляд відео-фільму «Усвідомлене батьківство».</p> <p>Моделювання форм роботи з батьками.</p>
<p>Тема 9. Консультування сім'ї.</p> <p>Розвивально-стимулювальна вправа «Скульптура» (рекомендуємо проводити перед опрацюванням першого питання).</p> <p>Моделювання форм роботи з батьками.</p> <p>Аналіз педагогічних ситуацій.</p>

Тема 10. Етика у взаємодії педагога із сім'єю.

Розвивально-стимулювальна вправа «Плітки» (рекомендуємо проводити після опрацювання першого питання).

Розвивально-стимулювальна вправа «Лист самому собі».

11. Методи контролю

У процесі вивчення дисципліни доцільно використовувати такі методи контролю рівня знань студентів:

1. Самостійна робота.
2. Тести.
3. Усне опитування.
4. Доповіді, реферати, презентації.

Передбачено наступні рівні навчальних досягнень:

початковий - студент володіє навчальним матеріалом, виконує дії за заданим алгоритмом;

середній - студент має початковий рівень знань, виконує завдання за зразком, впевнено працює з підручником, самостійно відтворює матеріал;

достатній - знання студента є повними, він здатний виконувати роботу самостійно, аналізувати і робити висновки, систематизувати знання;

високий - студент міцно володіє знаннями, здатний застосовувати їх у нестандартних умовах, розв'язує творчі завдання, вирішує проблеми, формулює власні висновки, пропозиції, моделює педагогічні ситуації у нових умовах тощо.

Залежно від якості виконання контрольних завдань студент отримує відповідну суму балів (оцінку). Викладач, оцінюючи й визначаючи рейтинг, враховує якість та різні види діяльності студентів.

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів

<i>Рівні навчальних досягнень</i>	<i>Оцінка в балах (за)</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
Початковий (понятійний)	1-25	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними; відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».
	26-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні", може самостійно знайти в підручнику відповідь.
Середній (репродуктивний)	50-59	Студент володіє початковими знаннями, знає - близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача,; слабо орієнтується у поняттях, визначеннях, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	60-69	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, педагогічні ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою, самостійно відтворює більшу частину матеріалу, вміє застосовувати знання на практиці, користуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	70-79	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, вміє наводити свої власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити, самостійно користуватися додатковими джерелами, правильно використовувати термінологію, скласти прості таблиці, схеми
	80-89	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює суспільні події в державі і за рубежом, вміє аналізувати, робити висновки; відповідь його повна, логічна, обгрунтована, однак із деякими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і захистити його положення

Високий (творчий професійний)	90-100	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних умовах, ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності процесів; робить аргументовані висновки, практично оцінює окремі нові факти, явища, процеси, самостійно визначає мету власної діяльності: розв'язує творчі завдання, може сприймати іншу позицію як альтернативну, знає суміжні дисципліни, використовує знання, аналізуючи педагогічні явища
-------------------------------	--------	---

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1										Модуль 2	Сума
Поточне тестування та самостійна робота										ІНДЗ (реферат)	
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2			Змістовий модуль №3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	10	100
Контрольна робота – 25 Робота на парах – 5			Практичні завдання - 25 Робота на парах – 5			Контрольна робота – 20 Тест – 5 Робота на парах – 5					
Всього - 30			Всього - 30			Всього - 30				Всього - 10	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Тестові завдання з курсу

Вказівка: оберіть одну з правильних відповідей.

1. Кому належить провідна роль у вихованні дітей?

- а) Сім'ї;
- б) дошкільному навчальному закладу;
- в) центру соціального захисту;
- г) центру розвитку дитини;
- д) родичам.

2. Укажіть, з якого документа цитата:

«Батьки або особи, які замінюють їх, зобов'язані постійно дбати про фізичне здоров'я, психічний стан дітей, створювати належні умови для розвитку їх природних здібностей; поважати гідність дитини, виховувати працелюбність, почуття доброти, милосердя, її шанобливе ставлення до сім'ї, старших за віком, державної і рідної мов, до народних традицій і звичаїв».

- а) Типове положення про ЗДО;
- б) підручник з дошкільної педагогіки;
- в) Конституція України;
- г) Громадянський кодекс України;
- д) Закон України «Про дошкільну освіту».

3. Визначте достовірність висловлювання: «Сімейному вихованню необхідна наукова основа».

- а) правильне;
- б) швидше правильне, ніж неправильне;
- в) правильне для сімей, діти яких відвідують дошкільний навчальний заклад;
- г) швидше неправильне, ніж правильне;
- д) неправильне.

4. Сім'я – це...:

- а) найважливіший інститут соціалізації дитини, історично конкретна система взаємин між подружжям, батьками й дітьми;

- б) люди, що перебувають у шлюбі;
- в) діти та їх батьки;
- г) спілка дорослих, яка має намір захищати й задовольняти елементарні потреби дітей;
- д) осередок, який захищає від голоду.

5. Сімейні відносини - це система відносин між соціумом, подружжям, батьками і дітьми, до якої входять...:

- а) подружні відносини;
- б) дитячо-батьківські відносини;
- в) відносини між братами та сестрами;
- г) батьківські відносини;
- д) усі відповіді є правильними.

Програмові вимоги до курсу «Теорія та методика взаємодії ЗДО з родинами»

1. Народне дитинознавство про виховання малих дітей.
2. Учені-педагоги про виховання дитини в родині.
3. Сучасна сім'я та її роль у вихованні дитини.
4. Психолого-педагогічні засади родинного виховання.
5. Форми роботи з батьками. Аналіз індивідуальних форм роботи з батьками.
6. Форми роботи з батьками. Аналіз наочно-письмових форм роботи з батьками.
7. Форми роботи з батьками. Аналіз колективних форм роботи з батьками.
8. Зміст і шляхи формування педагогічної культури батьків.
9. Педагогічні проблеми молодшої сім'ї.
10. Методи роботи вихователів ЗДО з батьками вихованців.
11. Форми роботи з батьками, їх зміст, організація і методика проведення.
12. Причини батьківських помилок у вихованні дітей та шляхи оптимізації співпраці з педагогами.
13. Сім'я як об'єкт дослідження суспільствознавчих наук

14. Проблеми взаємодії родинного та суспільного виховання.
15. Педагогічна культура сучасної молодшої сім'ї.
16. Поняття „Молода сім'я”.
17. Формування педагогічної культури молодих батьків.
18. Педагогічна культура сучасної родини.
19. Педагогічні проблеми молодшої сім'ї.
20. Педагогічні ситуації і задачі в роботі із сучасною сім'єю.
21. Теоретичні засади консультування сім'ї.
22. Поняття про консультування сім'ї.
23. Поняття про етику взаємодії педагога із сім'єю.
24. Морально-етичні норми в поведінці педагога-консультанта.
25. Культура професійного педагогічного спілкування з батьками вихованців.
26. Виокремте чинники, що провокують педагогічні проблеми молодшої сім'ї.
27. Укладіть таблицю-схему «Актуальні проблеми молодшої сім'ї».
28. Укладіть перелік найпоширеніших помилок сучасних молодих батьків у вихованні дітей.

13. Методичне забезпечення

1. Борин Г. В. Просвітницько-консультативна підтримка батьків дітей раннього віку: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності “Дошкільна освіта”/ Г.В. Борин // Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2011. – 138 с.
2. Борин Г.В. Теорія та методика взаємодії ДНЗ з родинами: навчально-методичні рекомендації для проведення практичних і семінарських занять для студентів спеціальності “Дошкільна освіта” / Борин Г.В. // Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2011. – 92 с.
3. . Робоча навчальна програма дисципліни.
4. Плани занять.
5. Навчальні-наочні посібники, технічні засоби навчання тощо.
6. Конспект лекцій з дисципліни.
7. Завдання до практичних занять і самостійної роботи студентів.

8. Питання до заліку.
9. Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів.
10. Базові програми.
11. Інші матеріали.

14. Рекомендована література

Базова

1. Борин Г. В. Просвітницько-консультативна підтримка батьків дітей раннього віку”: навчально-методичний посібник для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 6.010101 – “Дошкільна освіта”. Івано-Франківськ: Видавництво Лілея „НВ”, –2011. – 136 с.
2. Борин Г. В. Теорія та методика взаємодії ДНЗ з родинами”: навчально-методичні рекомендації для проведення практичних і семінарських занять для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 6.010101 – “Дошкільна освіта”. Івано-Франківськ: Видавництво Лілея „НВ”, – 2011. – 92 с.
3. Лисенко Н.В. Педагогіка українського дошкілля [Текст] : у 3-х частинах : навчальний посібник. Ч. 2 / Н. В. Лисенко, Н. Р. Кирста. – Рек. МОН. – К. : Слово, 2016. – 360 с.
4. Змеев С.І. Андрагогіка: основы и теории обучения взрослых. – М.: ПЕР СЭ,2013. – 207 с.
5. Калуська, Л. Родинне сонцеколо [Текст]: метод.порадник для роботи з батьками / Любомира Калуська. – Тернопіль : Мандрівець, 2006. – 140 с. – 5,00 74.100.5 К 17 кільк.прим.: 1 (Педагог. – 1)
6. Калуська, Л. В. Здоров"я дитини в садку і в родині [Текст] / для методистів та вихователів дошкільних закладів/. / Любомира Василівна. Калуська. – Харків : Ранок-НТ, 2005. – 96 с. – 5,0074.100.5 К 17 кільк.прим.: 1 (Педагог. – 1)
7. Ковбас Б., Костів В. Родинна педагогіка. У 3-х т. – Т 1. Основи родинних взаємин. – Івано-Франківськ, 2006.
8. Ковбас, Б. Родинна педагогіка [Текст] : в 3 т. : навч.-метод. посібник. Т. 2. : Основи родинного виховання / Б. Ковбас, В. Костів. – Рек. МОНУ. – Ів.-Франківськ : ВДВ ЦТ, 2006. – 288 с. – ПНУ. – 24,0074.9я73 К56 кільк.прим.: 61 (КХ. – 49, ЗагЧЗ. – 2, Педагог. – 5, Гурт№5. – 1, Коломия. – 2, Коледж. – 2)
9. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка родинного виховання. Навчальний посібник. Навчально-методичний комплекс з педагогіки. – Київ, «Знання». – 2006. – 325с.

10. Куликова Т.А. Семейная педагогика и домашнее воспитание. – М.: Академия, 2009. – 349 с
11. Лисенко, Н. В. Педагогіка українського дошкілля [Текст] : у 3-х частинах : навчальний посібник. Ч. 2 / Н. В. Лисенко, Н. Р. Кирста. – Рек. МОН. – К. : Слово, 2010. – 360 с. – ПНУ. – 25,00 74.10я73 Л63 кільк.прим.: 31 (КХ. – 13, Педагог. – 15, Гурт№5. – 1, Коледж. – 2)
12. Максимович О. Сучасна сім'я: проблеми виховання дітей [Текст] : монографія / О. Максимович. - Івано-Франківськ, 2017. - 199 с.
13. Організація роботи з батьками / Упорядн. Л.О. Юзефик, Н.М. Купина – Тернопіль: Астон, 2012. – 168 с.
14. Осадча О. Створення інноваційного освітнього середовища в роботі з батьківською громадою / О. Осадча // Педагогічна майстерня. - 2018. - № 2 (лют.). - С. 19-22. - Бібліогр. в кінці ст.
15. Сухарева Л. С. Піклуємось разом. Робота з батьками дошкільників. Харків, 2018. – 126 с.
16. Трубавіна І.М. Етика соціально-педагогічної роботи з сім'єю. – К.: УДЦССМ. – 2001. – 70 с.
17. Трубавіна І.М. Зміст та форми просвітницької роботи з батьками. – К.: УДЦССМ. - 2001.
18. Щербань, П. М. Пам'ятай ім'я своє : Заповіді сімейної педагогіки [Текст] : навч. посібник / Петро Миколайович. Щербань. – Рек. МОН. – К. : Вища школа, 2006. – 191 с. – 30,0074.90я73 Щ 6 кільк.прим.: 12 (КХ. – 7, Педагог. – 4, Гурт№5. – 1)
19. Щербань, П. М. Національне виховання в сім'ї [Текст] : для батьків, учителів, вихователів. / Петро Миколайович. Щербань. – К. : Культурологічне ПП "Борівітер", 2000. – 260 с. – Автограф. – 14,0074.9я73 К56 кільк.прим.: 1 (ЗагЧЗ. – 1)
20. Формування навичок усвідомленого батьківства та ранній розвиток дитини: Методичні матеріали для тренера / Упоряд: І. Братусь та інші; Під заг. ред. Г.М. Лактіонової. – К.: Науковий світ, 2002. – 51 с.

Допоміжна

1. Теоретичні та методичні засади управління підготовкою фахівців з педагогіки вищої школи на основі компетентнісного підходу в межах європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу [Текст]: монографія / Рябова З. В., Драч І. І., Приходькіна Н. О. [та ін.]. – К. : ТОВ "Альфа-Реклама", 2014. – 338 с. .
2. Іванцев Л.І. Ціннісний вимір життєтворчості майбутнього фахівця [Текст]: монографія / Л. І. Іванцев, Н. І. Іванцев. – Ів.-Франківськ : Тіповіт, 2008. –.

Інформаційні ресурси

1. Електронні підручники.
2. Інтернет мережа.
3. Бібліотеки.
4. Періодичні видання.
5. Програми.